

Stichting Windalarm: Inspraaktekst 29 mei 2024 Provincie Utrecht

<https://www.stateninformatie.provincie-utrecht.nl/Vergaderingen/Statencommissie-Milieu-en-Mobiliteit/2024/29-mei/13:00>

Agendapunt 12 (en 13)

Netto Nul

Het gaat hier om het klimaat en dus om de maximale reductie van broeikasgassen.

En dus om het stoppen met fossiele energie.

Dat is heel iets anders dan al onze benodigde energie binnen de eigen provinciegrenzen op te wekken. Dat is om te beginnen niet kostenefficiënt.

U gaat toch ook niet uw eigen windturbines produceren? Of uw eigen elektrische auto's?

En het ging u toch ook om het betaalbaar houden van de energierekening van burgers?

Als Stedin stelt dat het niet bouwen van windmolens in Utrecht pas echt een netcongestie probleem geeft, laat ze dan een economische afweging geven tussen wel en geen extra windturbines. Er zal hier in Utrecht met zon en wind een aanzienlijk deel van de tijd onvoldoende energie opgewekt kunnen worden. Dan zal er toch elektriciteit moeten worden aangevoerd van elders. (Voorlopig afkomstig van gas- en kolengestookte centrales want ook met accu's ga je dat niet redden.) Kortom, je hebt hoe dan ook die aanvoerleidingen nodig.

Trouwens, de bestuursvoorzitter van de windbranche stelde in een interview met het Financieel Dagblad, dat 4 windmolens genoeg zou zijn om de netcongestie van Utrecht op te lossen. Voor wat het waard is, van iemand uit die branche. **Laat Stedin maar met bewijs plus een financiële vergelijking komen.**

Voor RES-regio Amersfoort is oorspronkelijk berekend, dat 0,21 TWh moet worden opgewekt om een eerlijk aandeel te leveren aan de landelijke opdracht om 35 TWh groen op te wekken in 2030¹.

Met de kennis van TOEN hebben ze hun bod 2,5 keer opgehoogd naar 0,5 TWh . Dat was een ambitie, men wilde onderzoeken of dat haalbaar was.

Inmiddels is veel bekend geworden over gezondheidseffecten, de effecten van Laag Frequent Geluid, Bisfenol A, de effecten van wiebelstroom op de noodzakelijke beschikbaarheid van regelbaar vermogen, wereldwijde schaarste aan materialen voor accu's, etc.

Hetzelfde is bijvoorbeeld gebeurd in RES-regio FoodValley. Ook zij hebben toen met alle goede bedoelingen hun aandeel zo'n 2,5 keer verhoogd.

Waarom dan nu die regio's dwingen dat veel te hoge bod ook waar te gaan maken?

Is gezondheid van burgers niet veel belangrijker?

---

¹ Op pagina 32 lees je dat Quintel de capaciteit voor de RES regio Amersfoort berekend heeft op 0,21TW: <https://gemeentebestuur.leusden.nl/Documenten/Bijlage/Bijlage-2-Concept-Regionale-Energie-Strategie-vestiged-maart-2020.pdf>

Want dat is een heel ander aspect:

Het blijkt keer op keer dat burgers, maar dus ook u als volksvertegenwoordigers, door onze overheid onvolledig of zelfs foutief geïnformeerd bent dankzij de enorme invloed van de windlobby en het lucratieve verdienmodel.

Ik zal u hiervan zes voorbeelden sturen, inclusief onderbouwing, over eerlijkheid en de rol van de windlobby, NPRES en Ministeries. (zie 'Wat is eerlijke informatie??? ... en de rol van de windlobby, NPRES en Ministeries...')

Een voorbeeld daarvan zijn de nieuwe nog concept-windturbinennormen. Die zijn voor omwonenden zeer onveilig, maar wel heel lucratief voor de windbranche.

In de motivatie om weer voor een jaargemiddelde geluidsnorm te kiezen staan ronduit onwaarheden en alleen het meest hoorbare geluid wordt gemeten, terwijl inmiddels wel bewezen is, dat Laag Frequent Geluid, niet alleen veel verder draagt, maar ook schadelijke impact heeft op o.a. ons evenwichtsorgaan en op het deel van de hersenen, dat het sympathisch zenuwstelsel aanstuurt.

Ik stuur u ook een recente update, na het op TNO-onderzoek gebaseerde CE-Delft-rapport. Deze update is gebaseerd op overheidsinformatie en cijfers van het CBS, PBL en RVO. Hieruit blijkt niet alleen dat de landelijke 35 TWh-opdracht ruim vóór 2030 gehaald wordt, maar ziet u ook 3 scenario's om de klimaatdoelen van 2030 en 2050 te halen zonder extra windturbines op land. Dat schept dus ruimte voor woningen en is een stuk gezonder voor uw burgers.

Nederland is niet alleen het dichtst bevolkte land van Europa, maar heeft nu óók de hoogste wind-op-land-dichtheid per vierkante kilometer!

En ja, we hebben óók de slechtste gezondheidsnormen voor wind op land. Samen met Noorwegen zijn wij het enige Europese land met een jaargemiddelde norm.

En u wilt er nog méér turbines bij zetten?

Kortom, ik roep u op om te stoppen met gemeentes en regio te dreigen met projectbesluiten. En te kiezen voor betaalbare, natuurvriendelijke en gezonde alternatieven waar wèl draagvlak voor is.

En wat betreft lokaal eigendom en zeggenschap: zolang de windturbinennormen zó slecht uitpakken voor omwonenden en alleen maar in het voordeel zijn van exploitanten, en nu u dat wéét, is het dus misdadig om turbines te plaatsen op minder dan 10x de masthoogte van woningen: lokaal zeggenschap betekent dus, dat iedereen, die toch dicht bij een turbine komt te wonen, ten alle tijden moet mogen beslissen, dat een turbine stil wordt gezet als hij of zij het niet langer verdraagt.

Vragen achteraf:**Vraag:**

U heeft het over scenario's om de klimaatdoelen te halen zónder extra wind op land: kunt u iets noemen?

Antwoord:

Voor 2050 stelde CE Delft dat het zelfs zonder extra kernenergie geen probleem is om zonder extra wind op land uit te komen. Dit leidt tot lagere kosten door minder onbalans. Een systeem met maximale inzet van wind op zee geeft meer continue elektriciteit doordat het op zee meer continue waait.

Extra wind op land bovenop reeds vergunde projecten zal zelfs tot overaanbod leiden en zal als gevolg daarvan verdere reeds geplande uitrol van wind op zee kannibaliseren. Geen gebruik maken van de reeds voorziene wind op zee uitrol zal leiden tot meer systeem onbalans en maakt dus meer bijstook met voorlopig nog fossiele energie noodzakelijk met extra CO2 uitstoot (of t.z.t. met dure en energetisch inefficiënte groene waterstof)

Dat kan doordat aan de energieVRAAG-kant de doelstelling voor groene waterstof verlaagd is door zowel Europa als door Jetten. De overheid heeft gekozen om in 2030 maar de helft aan eerder bedachte elektrolyzers neer te zetten. Dus dan hoeft er ook veel minder groene stroom te worden opgewekt. (Op het moment dat er in 2023/24 meer elektrolyzers komen, is er ook de benodigde extra windenergie van zee beschikbaar.)

Bovendien heeft de overheid gekozen voor 50% import van groene waterstof (conform het EU-beleid) terwijl het door de energieproducenten gedomineerde voortgangsoverleg klimaatakkoord in hun illustratief scenario uitgingen van maar 15 % import.

Vraag:

U heeft het over de invloed van de windlobby. Kunt u dat onderbouwen?

Antwoord:

Een voorbeeld: Ons verzoek om als overheid onafhankelijk onderzoek te doen of we zonder extra wind op land toekunnen, werd steeds genegeerd. TNO bleek voor ons te duur. Op ons voorstel om dan ministerie van EZ&K te vragen dat onderzoek te betalen, stelde de betreffende persoon van TNO daarvoor eerst te moeten bellen met de NVDE-directeur, want "Als zo'n vraag bij EZK binnenkomt, wordt die eerst rechtstreeks aan de NVDE-directeur gestuurd, hun adviseur. Als die het geen goed idee vindt, gebeurt het niet."

De NVDE weet drommels goed, dat de uitkomst van zo'n onderzoek zal zijn dat méér wind op land niet nodig is. En aangezien de NVDE de branche-organisatie is van alle bedrijven in de groene-energiesector en hun belangen behartigd, vond de directeur dat onafhankelijke onderzoek natuurlijk geen goed idee...

Vraag:

Waarom zijn die nieuwe ontwerp-Windturbinenormen zo slecht, daar is nu toch een officiële planMER-procedure op los gelaten?

Antwoord:

In de onderzoeksoepzet voor dit planMER-onderzoek (NRD) stond vóóraf al dat er weer een Jaargemiddelde geluidsnorm (Lden) uit zou moeten komen.

In de toelichting op het ontwerpbesluit² wordt de Lden als volgt gemotiveerd:

Pagina 18, par. 4.4 :

- “De A-weging wordt toegepast om rekening te houden met de gevoeligheid van het menselijk oor voor de verschillende frequenties van geluid.” (maar laat lagere frequenties dus buiten beschouwing en houdt dus geen rekening met overige effecten op het lichaam)
- “Vanwege het relatief constante karakter van windturbinegeluid...” (??? Zoef, zoef is al niet constant, soms waait het hard, soms windstil: hoezo ‘constant karakter?’)
- "Er is gekozen voor jaargemiddelde normering, omdat dit aansluit bij de beschikbare hinderrelaties uit wetenschappelijke studies. Daarin werd gerapporteerd over de mate van hinder door geluid over een langdurige periode met daarbinnen wisselende omstandigheden. (De norm Lden is ontwikkeld voor stationair draaiende apparaten, dat zijn windturbines niet)
- De maten Lden en Lnight worden sinds 2002 gehanteerd in de EU-richtlijn Omgevingslawaai (2002/49/EG) om effecten van geluid over een langere periode te beoordelen. (Toch zijn Noorwegen en Nederland de enige Europese landen, die de Lden-norm toepassen op windturbinegeluid)

Ook de WHO drukt advieswaarden uit in deze geluidmaten (maar dus niet voor windturbines. Sterker, zij hebben expliciet aangegeven, dat de Lden niet geschikt is voor windturbines³).

Vraag:

Kunnen we dat interview in het FD, waarin gesteld wordt, dat 4 windmolens genoeg zou zijn om de netcongestie van Utrecht op te lossen, ook toegestuurd krijgen?

Antwoord:

Het betrof een dubbelinterview tussen de bestuursvoorzitter van de windbranche en een bestuurder van de NLVOW. Als antwoord op die bewering stelde de NLVOW-er, dat het niet kon kloppen, dat extra windturbines in Utrecht de oplossing zou zijn, want een windturbine draait maar 30% van de tijd (Vollast) en de andere tijden moet alles toch weer van ver met hoogspanningsleidingen aangevoerd worden.

Daarop had de bestuursvoorzitter van de windbranche geen antwoord en werd het interview gestopt. Het is helaas niet gepubliceerd.

---

²https://www.commissiemer.nl/projectdocumenten/012685_3615_3._Ontwerpbesluit_windturbines_leefomgeving_nota_van_toelichting.pdf

³ Jarosínska D. Development of the WHO Environmental Noise Guidelines for the European Region: An Introduction. 2018 , blz 86

Vraag:

Kunt u omschrijven wat voor u een acceptabele vorm van **lokaal eigendom**?

Antwoord:

Mensen die verder weg wonen van een turbine dan 10x de masthoogte zouden geen zeggenschap moeten hebben over

a) óf die turbine er überhaupt komt en

b) hoe hard die draait, wanneer die draait, of die 's nachts mag draaien enz.

Alle gezondheidsonderzoeken, die inmiddels boven water zijn gehaald door de medici, die zich in Windwiki hebben verenigd, die bewijzen dat het ook echt schadelijk is voor mensen.

Als u die allemaal wil blijven negeren, dan blijft er alleen maar over dat ik het acceptabel kan vinden wat ik in de inspraaktekst al zei.

PS.

Daarmee heb ik dus geen antwoord gegeven over het **eigendomsverhaal**.

Het gaat de windlobby (industrie en exploitanten) alleen maar over locaties, locaties, locaties om zoveel mogelijk geld mee te verdienen.

Het fenomeen 'lokaal eigendom' evenals 'omgevingsfonds' zijn voor hen vooral de gereedschappen waarmee zij 'draagvlak' voor nieuwe locaties willen bewerkstelligen. Het 'verdelen van de lusten en de lasten' is ook een lachertje.

Slaap en gezondheid zijn niet te koop.

Omwonenden, die geld krijgen ter compensatie van de overlast, moeten bovendien een contract tekenen. **Daarin staat vaak een clause, dat er niet meer mag worden geklaagd over geluidsoverlast. Daarop staat dan een boete die kan oplopen tot € 5 miljoen euro !!!**

(zie zo'n contract uit de Nooroostpolder: 'Overeenkomst SwifterwinT BV-anoniem')

Geen wonder, dat er zo weinig klachten kwamen uit de Noord-Oost Polder.....

Potentiële omwonenden gaan nu des te harder te keer tegen de komst van nieuwe turbines!